

Soha...

Költő vagyok csak, semmi más,
Levél, ki elszakadt a fáról,
Repíti vágy és álmodás,
Hajnalba hull az éjszakából.

És néha föl az égre száll
És néha visszahull a sárba
És néha egy bokrot talál,
De soha sincsen nyugovása.

Halott társak üdvözlése

A temetőkből indultam közétek,
A temetőknek éneklője, én,
Halottakat magasztal ez az ének,
Kik halhatatlanok a hír egén:
Az élők vígak, búsak, ifjak, vének,
Emlék az egyik, a másik remény.
Ők élnek harcokon, kudarcokon túl,
Nekik örök harangok hangja kondul.

*

Először téged hadd köszönteleg fel,
Ki minden márciusi ünnepen
Ódát teremtél a magyar berekben,
Mint a tavasz, ki ibolyát terem.
A zsarnok ellen harcoltál rímekkel
S akartad, hogy a nép boldog legyen!
Forró szívedre hull bár szürke sír,
Lángod hevít még: Ábrányi Emil!

*

Hogy az öskertben
Mélázva jártam,
Egy szelíd, csöndes
Sírra találtam.

Tücsökdaloknak
Szunnyad itt lelke
S kuruc-nótáknak
Örök keserve.

Magyar virág nő
Hú szív porából,
Itt álmodik már
Endrődi Sándor!

*

Egy harmadik sír havas orma
A Kárpátokra gondol zordonan,
Hol a szabadság bujdokolva
Most a téli szélben rohan.

Egy fáradt harcost rejt e sír ma,
Mely mint a Tarpatak, dacos,
Virrasztva néz bús álmainkra
A bérclelkű Bartók Lajos!

*

Tüzek költője, Kiss József, idézlek,
Ki elindultál a csegei révnek
Nagy jegenyéi alól és dalolva
Bebotorkáltál a magyar Pantheonba.

Ki színnek, fénynek szerelmese voltál
És szomorú, szürke hamuba holtál,
Megüzenem: a magyar tüzek égnek
S lesz új dala még a régi dicsőségnek!

*

Az egri földben eggyé vált a röggel
Az áldott test, szívéből rózsza nyit
És viola és rezedá és jácint,
Mely csöndes egri csillagokba int.

De csak a testét kell itten keresni,
Melyet a hant édes puhán borít,
A lelke ott él millió magyarban,
Ki a szívébe zárta Gárdonyit!

*

Egy új sírnál még meg kell állni hosszan:
Magyar költők tolmácsa hallgat itt,
Ki, mint viharban mély orgonaszólam,
Lelkünkbe búgta jósok dalait,
Ki szózatot ajkával a romokban,
Az égbe tört fel, mint a szikla hit,

A teremtés nagy Michel Angeloja
Formálta nekünk Jászai Marit!

*

A temetőkbe ünnepelni hív ma
Valami boldog, bús, magyar varázs,
Mert a jövőnek ott szunnyad ma titka,
Mert sírok ormán lesz föltámadás!

Forgácsillat

Az asztalosműhely előtt
Megállok én pár pillanatra
S a gyaluforgács jószagát
Hosszan, mélyen szívom magamba.

Műhelyben voltam gyermek én,
A munkát játszva itt tanultam
S a gyaluforgács jószaga
Köszön felém s idézi múltam.

Ez volt a tömjénem bizony
S néztem, mint rég az égi gyermek,
Hogyan faragja nagyapám
Öreg betűit egy keresztnek.

Kaisergruft

Itt nyugszanak örökre egymagukban,
Várják az angyalt, aki trombitál,
A nép tovább él és hódít a munka,
De nem kel fel a császár és király!

A régi város új időkbe indul
És új zászlókat lenget új tavasz,
Ők nem mozdulnak többé sírjaikbul,
Melyet a bús enyészet behavaz.

Mily kis helyen megfér a nagy dicsőség,
A hatalom, ha gazdája nem él
És nem kell néki semmi pompa, őrség,
Mely más erőnek más nótát zenél.

Halott cézárok: én megyek a napra,
Szabad jövőbe, mely nekünk ragyog,

Élő tömegben boldogan haladva,
Mert rabok voltunk s nem leszünk rabok!

Cigánynők

Nagyon szerettem őket kis koromban,
Ha a sarokban titkosan susogva
Kártyát vetettek a buzgó cselédnek,
Ki nékem az új nótákat dudolta.

Bámultam őket, ahogy naptól égett
Barna arcukkal, tarkabarka rongyban
Ballagtak és nézték báván a várost
S szemük parázslott boldog izgalomban.

Szerettem őket izzó, édes órán,
Mint karsú párduc, nyúltak el zihálva
S én lázasan, fájón öleltem őket
És emlékeztem forró Ázsiára.

Ballada

Tizenkét hősínű ménen
Tizenkét barna lovag.
Mennek a ködben, az éjben
Büszkén és hallgatag.

Mennek száz pusztaságon
És tüskén, bokron át
S hallanak messzevályón
Egy mennyei orgonát.

Az üdvösségnek vára
Ki tudja, merre lehet,
Ők mennek télbe, nyárba,
Úzve a fellegeket.

Már majd valamennyi lovagnak
Galambósz szakállá van
S hogy lóhalálba rohannak,
Az idő velük rohan.

És köztük egy fiatal hős,
Ki néha visszatekint
S bámulja a hervatag, rőt
Erdőknek szépségeit.

Valami dallamra gondol,
Dajkája dúdolta talán,
Szeretne leszállni a lóról,
Heverni domb oldalán.

Meghalni, ajkán egy névvel,
Mint boldog, balga gyerek.
De tovább ügetnek a vének
És ő is utánuk ered.

Óda Beethovenhez, magyar változatokkal

Dobokon, hegedűkön, zongorán, trombitán
És minden hangszerén egy ujjongó világnak,
Téged zenél a föld ma, egetverő titán,
Ma téged énekelnek és téged orgonálnak.

Én is, e csonka táj és árva faj fia,
Csöndes panasz zenésze, fölhangolom ma lantom
S ha nincs is húromon méltó melódia,
A magam bánatát lelkedhez elsóhajtom.

A magam bánatát, amelyben ott borong
A magyar bánat is, rab milliók keserve,
Szegénység, szenvedés titánja, homlokod
Felénk hajol, borút és megváltást jelentve.

Magyar föld szellemét érezted egykor itt,
Tavaszi hold alatt, martonvásári éjben,
Emlék, melyet örök, szent mirtuszág borít
A halhatatlan és dicső kedves nevében.

Ki tudja: búsuló juhászok éneke
Szállott színed elé és pásztor furulyája,
A magyar fájdalom rokon üzenete,
A magyar Pasztorál, az édesbús, az árva.

Ki tudja: hegedűnk és cimbalmunk szavát,
A vádat és panaszt nagy lelked befogadta
És túl minden koron és minden tájon át
Ott ujjong, ott jajong az örök zenekarba!

Mert testvér vagy velünk, akármily glóriás,
Sorsunkat dalolod, Isten nagy muzsikása,
A végzettel dacolsz, halál ellen kiszállsz
S a síron trombitálsz boldog föltámadásra!

Dobok és harsonák, hegedűk, zongorák,
Mind az Öröm végső győzelmét viharozzák,
Beethoven üzeni időn, világon át:
Lesz még egy ünnep itt, szabad, nagy Magyarország!

A szabad jövő lovagjai

Szent György lovag a sárkányt győzte le,
A sárkánynak volt tizenkét feje,
A sárkány, mely bennünket porba fú,
Ezerfejú és millió karú.

Dalokkal őt hiába áltatod,
Dologgal őt hiába áltatod,
Ő mindig többet követel: Szived.
Agyad, véred, mind, mind hozzáviszed!

Szent György lovagja a jövőnek az,
Ki nemcsak vallja, hogy vesszen e gaz,
De harcol is kitartón ellene,
Mert küldi az Igazság szelleme!

Áldott, akit nem bódít e fene
Baziliszkusznak bűvölő szeme,
Ki tudja, hogy ős ellensége ez
S feléje eszmét és erőt szegez.

Igazságdárdák, vígan szálljatok,
Vén szörny szívébe eltaláljatok,
Romlott szívébe, amely szívtelen:
A kegyetlennek nincsen kegyelem!

Kútba néztünk

Mi kútba néztünk hosszan, mélyen
S hiába látjuk az eget,
Kiábrándult tekintetünkben
Kutak örvénye integet.

Tenger könny és vér volt a kútban
És fölfordítva az egek,
Halál és kárhozat vigyorgott,
Azóta sírni sem lehet.

Mi kútba néztünk hosszan, mélyen,
Reményünk mind beleveszett,

Fölöttünk, mint a vész harangját
Halljuk kongatni az eget.

Josephus szobránál

Bécsi emlék

Fönségesen, mégis jóságosan
Ül érclován cézár a Burg mögött,
Mint hú Titusz, mint bölcs Mark Aurél.
A déli nap is mosolyog fölötte,
Bár birodalma napja már lement.
Az emberek tolonganak a téren,
A nagy szobor tövén kis emberek,
De élők és az élet hatalom,
Az ország és a dicsőség az élet.

Egy kapu aljában sápadt, sovány,
Síránkozó koldúsanyóka gunnyaszt,
Köhögő kislányt tart a karjain
És várja fáradtan az alamizsnát,
Mintha a déli nap is elborulna
Egy pillanatra, hogy rájuk tekintek.
Ó boldogító cézár, Josephus,
Ki népeket váltottál volna meg,
Lám, ércben tündöklő formád előtt
Még mindig ott virraszt a nyomorúság,
Hiába tárja karjait feléd,
Hiába intesz néki érckezeddel
Fönségesen, mégis jóságosan,
Már minden tartományod elveszett,
De a szegénység él s uralkodik még!

Avató vers

Öreg fiúk, a régi iskolában
Álljunk meg csöndben ez emlék előtt
Idézve eltűnt arcokat, merengőn
Járjon be lelkünk távol temetőt.

Ó emlékezzünk az elment fiúkra,
Kik innen együtt indultak velünk,
De ők a kora sír ölébe hulltak,
Hogy megmaradjon a mi életünk.

Öreg fiúk, zárjuk szívünkbe őket
S a zászlót, mely kezükből porba hullt,

Emeljük újfent tündöklő magasra,
Legyen jövőnk szép, mint a drága múlt!

A szörnyű leckét ne feledje senki,
Nem hullhat meddón annyi büszke vér,
Mutassuk meg, hogy újra nagy, egész lesz
Magyarország, az áldott, szent kenyér!

Öreg fiúk, fogadjuk meg ma nékik,
Hogy folytatódik a történelem
S találkozunk megváltott lelkeikkel
Egy boldogságos magyar ünnepen!

Megint japánosan

Egy gyíkot öltem meg gyermekkoromban
És kis húgom másnap halálba dermedt,
Ha gyík szemébe pillantok borongva,
Ijedten néz belőle rám a gyermek.

*

Öreg szívemre fiatal tavasznak
Úgy hull varázsa, mint a nyíl az őzre
S a sétatéren lábam félve baktat,
Mint őszi pille száll a temetőre.

*

Ha márciusi csillagokba nézel,
Szívedben jobban fáj a bús november
S ha kikeletkor emléket idézel
Őszi avar jó tavaszi szelekkel.

*

A csillagokat a nagy lámpagyújtó
Fölgyújtja nekünk mindig, minden éjjel,
Csak néha nem láthatjuk a borútól
És egyszer elfödjük a szemfödéllel.

Kő a kövön

Kő a kövön: itt tegnap kocsma volt még,
Hol ifjúságunk harsányan dalolt rég.
Ma építő munkások énekelnek

S a nyári égbe új állványt emelnek.
Kő a kövön: már többé nem találok
A régi kocsmám, régi ifjúságom,
A régi kedvem és a régi nótám,
Csak régi bánatom jár vissza hozzám.
Kő a kövön: egyenlő lett a földdel
A régi ház, csak öreg fája zöldel,
Mint temetőben a szelíd örökzöld,
Hiába, mindig termő az örök föld!

Még maradok!

Fiatalok, még itt vagyok.
Az éveimnek száma sok,
A gyászaimnak sora nagy
És megőszített kora fagy.

Tán nem is voltam fiatal
És nem jött soha diadal,
Halálos volt a szerelem,
Utódom sem lesz már nekem.

És mégis, mégis jó dolog,
Hogy élek és hogy dúdолоk,
Magányos lelkem égre néz
És megszépül a szenvedés.

Az égen örök csillagok,
Fényesek és fiatalok,
A földön is ifjú szemek:
Még egy ideig nem megyek.

Himnusz a mulandósághoz

Alázatos szolgád vagyok neked,
Ki nem hajtottam térdet és fejet
A föld hatalmas dúsai előtt,
De ünnepelek téged, bús erőt!

Itt minden változó a nap alatt.
Szalad az év, suhan a pillanat,
Világok vesznek, népek rendje hull,
Te állsz és vársz ránk, örök, büszke úr!

Sarló alá te hajtod a kalászt
És zöld palástból lesz sárgult palást

És piros hősből lesz fehér halott,
Fényből homály, mivel te akarod!

Mulandóság, te dalt teremsz nekem,
Hogy tallózhassak eltűnt éveken,
Halott rózsákon, hervadt vágynakon,
Egy elvesztett éddel gazdagon.

Őszelő

Az elmúlás nem szomorú nekem már
És nem fájnak a hervadt levelek,
Az ősz, mint kedves nővér, már velem jár
S én vele vidám dalolón megyek.

A temető pompáján eltünődöm,
Mint a jó gazda földjén széttekint,
Ölében rólam álmodik az őszöm
És magam is már föld leszek megint.

Vidéki napraforgó

Öreg kert mélyén láttam őt
Tikkasztó nyár fülledt delén.
A vén kert mindig naptalan
S ő csendesen csak várt szegény.

Várta az istent, a napot,
Felé fordulni úgy akart,
De hasztalan. Magányosan
És mindig naptalan maradt.

Így néztem őt testvér gyanánt
Fájdalmasan, vén kert előtt.
Vén kert előtt fájdalmasan,
Magányosan úgy néztem őt...

Unalom

Ezen a fáradt délutánon
A koravén ősz bandukolt át
A vasárnapi pesti utcán,
Mely kongott a nagy unalomtól.
Egy kopár bérház kapujában

Ki itt belépsz, hagyj föl reménnyel!
Egy vén anyóka ült a padkán
Kísértetes magányosan
És végtelen egykedvűséggel.
Benéztem szürke két szemébe,
Mint a kutakba néz az ember
S úgy éreztem, hogy e szemek
Nem láttak soha, soha napfényt,
Nem láttak soha, soha kertet,
Nem láttak soha, soha májjust
S üres és dermedt tükreikben
Az élet szörnyű semmisége
Úgy tükrözik, mint ólmos égnek
Siralmas őszi rongyai
A halott Brügge csatornáiban.

A ceglédi parkban

Az arany ősz büvölte mosolyog.
A szobor előtt ifjak a padon,
Egy lány meg egy fiú, egymásra dőlve
A napon szenderegnek édesen.
A lány hajának bronza csillog, élő,
Bús ragyogással és az őszi nap
Csókolja őket záporozva most.

E délután a nyarat hozza vissza
És elveszett tavaszom tüzeit.
Lábujjhegyen megyek előttük el,
Mint tolvaj, aki kincseket lesett.
Megsimogatom fél tekintetemmel
Az álmatag lányt és boldog fiút
S szeretném megállítani a napot,
Hogy diadallal süssön még reájuk
Soká, soká. De mindjárt este lesz.

Adyra gondolok

Adyval vitézkedtem egykor én még
És virrasztottam Adyval sokat,
Fiatalságunk csókos, boros éjén
És most idézi őt az alkonyat:
Ó hova lett a régi, furcsa mámor
És mire ment a régi viadal?
Egy hant mered rám: itt pihen a bátor
Isten vitéze és sír az avar.

Igaz, a dal szól és száll egy világnak,
Megérti lassan kelet és nyugat,
Megdöngeti az új botondi bánat
És betöri az aranykapukat.
De jaj, hová tűnt ama büszke Holnap
És merre van a végső diadal
S akit imádtunk átkozódva, ó jaj,
Mivé lett fajtánk, a szegény magyar?

Ady Endre köszöntése

A novemberi köd és gyász felett
Ma dúsan és derűsen megjelent.

Ragyog a híre és a homloka,
Ily fiatal még nem volt ő soha.

Jött, mint akit ezer év óta vár
Álmodva és vágyódva ez a táj.

Ezer hajlék int biztatón neki:
Ifjú hívek ujjongó szívei.

És jöttire a nagyerdő dalol
És a nagytemplom vén harangja szól.

Bocskai némán süveget emel,
Száz prédikátor lelke énekel.

S szeretne a keblére omlani
A bánatos előd, Csokonai.

A kollégiomban az ó falak
Igéitől vígan visszhangzanak.

S ő megy dalosan és virágosan,
Mint a tavasz, a téren átsuhan.

S a maradandóságnak városán
Úrrá lesz egy varázsos látomány:

Valaki elment, mint szegény cigány
S megérkezett, mint fönség és király,

Kit nem detronizálhat, nem, soha,
Az eljövendő századok sora,

Ki a halottak élén győztesen
Uralkodik a tűnő életen,

Remény borát és vigasz kenyerét
Minden magyarnak osztja szerteszét.

Mint az ítélet s mint a diadal:
Megjött Ady, az új és a magyar!